

3 Routes voor Maatschappelijk Verantwoord Opleiden in een competentiegerichte omgeving

Introductie

MVO staat in dit document voor Maatschappelijk Verantwoord Opleiden. Duurzaamheid wordt hoe langer hoe meer gezien als een integratief toepasbaar concept voor ondernemen in het algemeen en voor opleiden in het bijzonder, dat wil zeggen met aandacht voor mens, maatschappij en milieu.

Bij een integratieve benadering in de context van opleiden en deskundigheidsbevordering binnen de werkomgeving staan zorg voor het milieu, zorg om het welzijn van medewerkers en verantwoordelijkheid voor een passende loopbaanontwikkeling van personeel als gelijkwaardige grootheden naast elkaar.

In dit document worden ze als drie verschillende routes gepresenteerd, waarbij leren via het internet als insteek wordt gekozen.

Internetleren

Internetleren wordt in dit document gezien als een methode die voortbouwt op het inmiddels beproefde concept van *Engaged E-learning*.

Voorname kenmerken van dit type *E-learning* zijn:

- afgebakende, bondig gepresenteerde leerinhouden
- een heldere structuur
- praktijkgerichtheid
- toepasbaarheid binnen elke voorkeursleer stijl
- aantrekkelijke interactieve presentaties (VideoColleges)
- meetbare eindtoetsing volgens de nieuwste eisen
- bewijsmateriaal in de vorm van een gewaarmerkt certificaat
- *real time* monitoring via een LMS onder eigen beheer

Route 1 – Proactief loopbaanmanagement

Hoofdkenmerken

Persoonlijke loopbaanontwikkeling is gericht op de toekomst van de onderneming en op die van de medewerker zelf. Daarbij is deskundigheidsbevordering onmisbaar, in de diepte maar ook in de breedte.

Opeenvolgende veranderingen op de arbeidsmarkt en onomkeerbare verschuivingen in de aard van het werken zelf maken proactief loopbaanmanagement meer dan ooit nodig.

Proactief loopbaanmanagement met inzet van *Engaged E-learning* biedt ruimte en perspectief naar alle kanten.

De resultaten van proactief loopbaanmanagement met inzet van *Engaged E-learning* zijn onmiddellijk meetbaar.

Uitgangspunten

Route 1 van MVO start bij de vakman of vakvrouw die een diploma op zak heeft en als professional binnen een onderneming acteert op het voorzijn of haar functie vereiste competentieniveau.

Route 1 past geheel binnen de setting van *'een leven lang leren'*.

Route 1 buigt af van de weg naar verdere specialisatie en werken aan competenties op gebieden waar de medewerker toch al goed is, maar is wel gericht op uitbreiding en verbreding van de reeds aanwezige keuzemogelijkheden.

Route 1 maakt het mogelijk om de medewerker optimaal voor te laten sorteren met het oog op een succesvolle transfer, intern binnen de eigen onderneming, of extern naar een andere werkkring.

Case: Henk doet Lichaamstaal

“Technisch onderhoudsman Henk is bijna 10 jaar in dienst. Hij heeft sinds 2008 elk jaar op tijd de vereiste punten gehaald voor bevordering van zijn deskundigheid op eigen vakgebied; hij vindt het leuk om af en toe een cursus te volgen. Maar het is de vraag of zijn functie aan het eind van een geplande serie reorganisaties op dezelfde manier in stand zal blijven. Ook bij P&O is bekend dat Henk op zijn eigen afdeling een belangrijke samenbindende factor is. Dat is voor jou, als P&O-aanspreekpunt, aanleiding om Henk een cursustraject aan te bieden waarin hij op zijn eigen tempo en in zijn eigen tijd kan werken aan andersoortige competenties. Want Henk is meer dan zijn technische vaardigheid... Als Henk op jouw aanbod de lijst met cursusbeschrijvingen bekijkt, is hij enthousiast en kiest hij eerst voor de online trainingen Coachend leidinggeven en Motiveren. Een check via het Learning Management System vier maanden later levert op dat Henk inmiddels vijf certificaten heeft behaald en dat hij al aardig opschiet met zijn zesde cursus..., over Lichaamstaal.”

Bestemmingen Route 1

Maatschappelijk Verantwoord Opleiden langs Route 1 kan op korte termijn het volgende opleveren:

- De beschikbaarheid van een gemakkelijk te bedienen instrument voor het 'sturen op duurzame inzetbaarheid van personeel' (NPR 6070:2010 / Cf. Normcommissie 302 070 "Duurzame inzetbaarheid").
- Een setting waarin projectmatig en planmatig kan worden gewerkt aan multi-inzetbaarheid van personeel.
- Een aanzienlijke kostenbesparing dankzij de reductie van plotseling noodzakelijke omscholing en / of job coachings-trajecten.
- Optimale mogelijkheden voor medewerkers om binnen een controleerbare, afgebakende setting te laten zien wat zij nog meer kunnen.
- Een leer- en opleidingsomgeving waarin interessegebieden en actuele leerprestaties van de medewerker *real time* gemonitord kunnen worden door de opdrachtgever (werkgever).
- Het leveren van een extra bijdrage aan een in veel cao's voorgeschreven inspanningsverplichting tot verbreding van talentontwikkeling van medewerkers en daarmee een aanvullende dimensie voor *'een leven lang leren'*.
- De beschikking over een belangrijk aanvullend meetinstrument met het oog op de beoordeling van de bereidheid van medewerkers om actief te werken aan hun eigen ontwikkeling.

Route 2 – Betrokkenheid op welzijn

Hoofdkenmerken

Naast de bestaande arbeidsintensieve, en daarom vaak praktisch onwerkbaar vormen van betrokkenheid op het privéleven van medewerkers zijn er andere opties voor werkgevers om zinvol bij te dragen aan het persoonlijk welzijn van de mensen die zij in dienst hebben.

Tijdroovende communicatie zonder duidelijk kader, zonder adequate informatievoorziening en / of nauwelijks meetbaar effect kan worden voorkomen door iets substantieels 'mee te geven' aan de medewerker als bij hem of haar frequent voorkomende soorten problemen worden gesignaleerd.

Werkgevers kunnen, met behoud van functionele afstand, blijk geven van adequate attentie zonder zelf meegezogen te worden in de problemen van hun medewerkers.

Door het aanbieden van een goedgekozen *Engaged E-learning*, zowel aan de medewerker als aan diens leidinggevende, worden beiden in staat gesteld om meer inzicht te krijgen in de problematiek die aan de orde is.

Uitgangspunten

Route 2 van MVO start vanuit het perspectief dat persoonlijke betrokkenheid van een werkgever / leidinggevende bij de medewerkers in hun privéomstandigheden direct en indirect van belang zijn voor het functioneren op de werkvloer.

Route 2 beweegt zich langs de lijn van een evenwichtige afweging van de punten waarop werk en privé elkaar kunnen raken; daarbij is relevante en betrouwbare informatievoorziening cruciaal.

Route 2 sluit aan bij het gegeven dat veel frequent voorkomende privéproblemen te reduceren zijn tot een zeer beperkt aantal bredere probleemvelden, waarvan ernstige (chronische) ziekte, rouw en verlies, relatie- en opvoedingsproblemen en schulden de voornaamste zijn.

Route 2 biedt een optie om langs een begaanbare weg de medewerker op beslissende momenten de hand te reiken en zo een functionele verbinding aan te brengen tussen privé en werk.

Case: Jeanet doet Mantelzorg

“Jeanet werkt nu ruim twee jaar bij ons bedrijf op de afdeling Finance. Sinds het laatste functioneringsgesprek begint zij zich te ontpoppen als iemand die echt verder durft te kijken dan haar neus lang is. Ik weet dat omdat ik bij P&O zit. Alleen jammer dat Jeanet zoveel zorg om haar moeder heeft. Haar moeder lijdt aan Alzheimer en weigert elke vorm van professionele zorg. Wij van P&O hebben tot nu toe vooral te maken gehad met de registratie van ziekmeldingen en een snel slinkend aantal vakantiedagen achter Jeanets naam. Laatst kwam ik toevallig in contact met Anton de Boer, directeur van een E-learningbedrijf. Anton vertelde van zijn idee om “arbo-achtige cursussen” aan te bieden aan personeel met problemen, “bij wijze van handreiking” en ook met het oog op “een meer duurzame kijk op werkverhoudingen”. Eerst keek ik daar echt raar van op, vooral toen Anton voorbeelden uit het cursusaanbod noemde: Omgaan met borstkanker, Omgaan met dementie, Schulden wegwerken, enzovoort. Ik begon te lachen en zei “Wat moet je daar nou mee?” Nu weet ik beter. Ik bracht het idee toch maar in bij mijn team en we hebben Jeanet plus haar leidinggevende aangeboden om beiden een cursus te doen die aansloot bij de problematiek. De leidinggevende koos voor Omgaan met dementie, en Jeanet zelf is nu bezig met Mantelzorg. Vanmiddag vertelde ze me enthousiast dat die cursus haar nu al echt helpt om de dingen beter uit elkaar te houden.”

Bestemmingen Route 2

Maatschappelijk Verantwoord Opleiden langs Route 2 kan op korte termijn opleveren dat een onderneming in staat is tot de volgende duurzame activiteiten:

- Het leveren van een bijdrage aan de 'vitaliteit van medewerkers' in het kader van duurzame inzetbaarheid volgens NPR 6070:2010.
- Significante terugdringing van verzuimcijfers.
- Het aanreiken van een adequate methode aan medewerkers om verbindingen te leggen tussen belangrijke segmenten van hun bestaan.
- Het leveren van een bijdrage aan het creëren van gedeelde ervaringen tussen medewerkers die tot elkaar in een relatie staan van 'belangrijke personen'.
- Het aanbrenge van een herkenbaar en transparant kader om binnen de arbeidscontext de impact van privéproblemen op het functioneren bespreekbaar te maken.
- Het bieden van een actieve stimulans aan blijvende of hernieuwde gemotiveerdheid van medewerkers om zich voor de onderneming in te zetten.

Route 3 – Evidence based duurzaam opleiden

Hoofdkenmerken

Binnen een integratieve visie op MVO past een samenhangende en zo concreet mogelijke doordenking van de *Environmental Footprints* die een onderneming achterlaat op de eigen omgeving en op de planeet.

Naast algemene overwegingen van verantwoorde omgang met de omgeving en de daadwerkelijke naleving van wettelijke milieueisen, is het mogelijk om in concrete cijfers uit te drukken hoe zwaar (of hoe licht) de keuze voor een bepaalde manier van opleiden drukt op het milieu.

Met de ontwikkeling van de Icademy CO₂-Calculator is een instrument beschikbaar met behulp waarvan eenvoudig en *evidence based* het duurzaamheidslabel van een gekozen opleiding of opleidingsdeeltraject kan worden vastgesteld.

De inzet van *MKB Werkplekleren* voor het opleiden binnen ondernemingen blijkt in alle opzichten een bijdrage te leveren aan de duurzaamheid op ecologisch gebied.

Uitgangspunten

Route 3 van MVO verlegt het perspectief van eendimensionale aandacht voor bedrijfsresultaten in temen van Euro's naar een landschap waarin ook de directe impact van structurele bedrijfsactiviteit op de leefomgeving de aandacht krijgt die het verdient.

Aan route 3 wordt de eis gesteld dat deze direct begaanbaar is en dat hij de gebruiker onmiddellijk inzicht geeft in de gevolgen van gemaakte keuzes.

Case: Arianne doet de CO₂-calculator

“Als Arianne in 2009 de nieuwe uitdaging krijgt om binnen het bedrijf waar zij werkt een afdeling met ruim 100 medewerkers aan te sturen neemt zij zich voor om in ieder geval ook trouw te blijven aan haar eigen idealen. “Waar dat kan, maak ik mijn afdeling groen!” Arianne is kritisch genoeg om veel van de zogenaamde ‘meetinstrumenten voor duurzaamheid’, waarmee de markt nu al vele jaren bestookt wordt, te kunnen identificeren als meestal het zoveelste voorbeeld van gebakken lucht. Waar zij zich vooral zorgen om maakt? Vorig jaar heeft het bedrijf de interne opleidingstrajecten voor personeel afgeschaft en is overgestapt op externe cursussen. Waar Arianne tegenaan loopt is vooral de nieuwe en substantiële post ‘reiskosten’ op de begroting voor ‘Opleiden en deskundigheidsbevordering’. Vooral ook de vele duizenden extra kilometers die nu nota bene onder de vlag van haar afdeling worden gemaakt naar de verschillende cursuslocaties knagen aan haar geweten. Eén van haar naaste medewerkers attendeert haar op een artikel van Hans de Graaf op de site van Icademy.nl over de 'Icademy CO₂-Calculator'. Arianne probeert de calculator direct uit en weet wat haar te doen staat. En ze ontdekt dat naast terugdringing van milieubelastende kilometers nog veel meer duurzame voordelen zitten aan e-learning volgens het concept van MKB Werkplekleren.”

Bestemmingen Route 3

Route 3 van Maatschappelijk Verantwoord Opleiden kan tot de volgende resultaten leiden:

- Onmiddellijk inzicht in de mate waarin de huidige structuur van lopende opleidingstrajecten belastend is voor het milieu.
- Beschikbaarheid van een instrument waarmee op elk gewenst moment het duurzaamheidsgehalte kan worden aangetoond van een belangrijk onderdeel van de bedrijfsvoering.

Verwijzingen:

NPR 6070: Nederlandse praktijkrichtlijn NPR 6070 (nl) Sturen op duurzame inzetbaarheid van medewerkers – Managing sustainable employability. ICS 03.040, september 2010.

De [CO₂-Calculator](http://icademy.nl/files/xlsx/co2-calculator.xlsx) is te downloaden op <http://icademy.nl/files/xlsx/co2-calculator.xlsx>. U kunt de CO₂-Calculator zelf aanpassen aan uw eigen opleidings situatie.

icademy De internetopleider van Nederland!

Voor u ligt het Planmodel CO₂-Footprint van Icademy B.V., de internetopleider van...
 We streven naar de meest duurzame oplossingen om ook het gebied van kennisoverbrenging groen te laten zijn.
 We beschikken nu al over de grootste mogelijkheid om onze cursisten te voorzien van kennis.
 Wij starten dan onze groene getuige steeds hoger en worden daarmee ook...
 Dit rekenmodel is bedoeld om onze cliënt zeker te onderbouwen.
 U kunt de gegevens naar uw situatie invullen, zodat de totale uitstoot van de cursus berekend kan worden. Hieronder ziet u dan de totale CO₂-uitstoot wanneer er sprake is van een volledige thuisstudie, een gedeeltelijke thuisstudie en een studie op locatie.

Uitstoot CO ₂ bij volledige thuisstudie	718 kilogram CO ₂
Uitstoot CO ₂ bij gedeeltelijke thuisstudie	1460 kilogram CO ₂
Uitstoot CO ₂ bij studie op locatie	1910 kilogram CO ₂

Vaste waarden

B01	Uitstoot reizen per auto	207	g/am per kilometer
B02	Uitstoot reizen per trein	41	g/am per kilometer
B03	Uitstoot reizen per bus	49	g/am per kilometer
B04	Uitstoot computer	274	g/am per kilogram
B05	Uitstoot server		
B06	Uitstoot productie van papier		
B07	Uitstoot postverzendings per poststuk		
B08	Uitstoot posten thuis		
B09	Uitstoot posten thuis		
B10	Uitstoot posten thuis		

Berekening van gegevens

Y1_	Uitstoot CO ₂ enkele reis (cursist-studielocatie)	365	kilogram CO ₂
Y2_	Totale uitstoot van cursisten die met de auto reizen	27126	kilogram CO ₂
Y3_	Totale uitstoot van cursisten die met de trein reizen	20,5	kilogram CO ₂
Y4_	Totale uitstoot van cursisten die met de bus reizen	17,25	kilogram CO ₂
Y5_	Totale uitstoot van cursisten die met overige reisdiensten reizen	0	kilogram CO ₂
Y06_	Uitstoot CO ₂ bij volledige thuisstudie	718,7	kilogram CO ₂
Y07_	Totale uitstoot van computers van cursisten	35,568	kilogram CO ₂
Y08_	Totale uitstoot van server	8,12	kilogram CO ₂
Y09_	Totale uitstoot productie of printen van lesboeken	673,56	kilogram CO ₂
Y10_	Totale uitstoot verzending lesboeken	0	kilogram CO ₂
Y11_	Uitstoot CO ₂ bij thuisstudie met klassikale lessen	17,794	kilogram CO ₂
Y12_	Totale uitstoot van computers van cursisten	4,56	kilogram CO ₂
Y13_	Totale uitstoot van server	818,425	kilogram CO ₂
Y14_	Totale uitstoot productie of printen van lesboeken	1,650	kilogram CO ₂
Y15_	Totale uitstoot verzending lesboeken	618	kilogram CO ₂
Y16_	Totale uitstoot reizen	81	kilogram CO ₂
Y17_	Uitstoot CO ₂ bij studie op locatie	1909,8	kilogram CO ₂
Y18_	Totale uitstoot van computers van cursisten	82	kilogram CO ₂
Y19_	Totale uitstoot van server	123,83	kilogram CO ₂
Y20_	Totale uitstoot productie of printen van lesboeken	673,56	kilogram CO ₂
Y21_	Totale uitstoot verzending lesboeken	86	kilogram CO ₂
Y22_	Totale uitstoot reizen	87	kilogram CO ₂
Y23_	Totale uitstoot productie of printen van lesboeken	88	kilogram CO ₂
Y24_	Totale uitstoot verzending lesboeken	89	kilogram CO ₂

Gegevens

G01_	Totaal aantal cursisten	19	cursisten
	Aantal cursisten die reizen met de auto	10	cursisten
	Aantal cursisten die reizen met de trein	4	cursisten
	Aantal cursisten die reizen met de bus	2	cursisten
	Aantal cursisten die reizen met overige reisdiensten	3	cursisten
G02_	Volledige thuisstudie (totale studielast per cursist)	8	uren per cursist
	Studielast e-leARNING per cursist	8	uren
G03_	Thuisstudie met klassikale lessen (totale studielast per cursist)	8	uren per cursist
	Studielast e-leARNING per cursist (thuis studeren)	4	uren
	Aantal dagen klassikale lessen	1	dagen
	Aantal uren les per klassikale les	4	uren
G04_	Klassikale thuisstudie (totale studielast per cursist)	0	overnachtingen
	Aantal dagen klassikale les per cursus	0	uren per cursist
	Aantal uren per klassikale les	0	uren
G05_	Vervoer (cursist - studielocatie)	2	dagen
	Gemiddelde afstand enkele reis (cursist - studielocatie)	4	uren
G06_	Studieboek	0	overnachting(en)
	Aantal bladzijden studieboek	125	kilometers
	Uren een lesboek?	250	bladzijden
	Cursisten met volledige thuisstudie	nee	ja/nee
	Cursisten met gedeeltelijke thuisstudie	ja	ja/nee
	Cursisten met volledige thuisstudie	ja	ja/nee
	Uren met volledige thuisstudie	nee	ja/nee
	Uren met gedeeltelijke thuisstudie	ja	ja/nee
	Uren zonder thuisstudie	nee	ja/nee

Bronnen van vaste waarden

B01_	Uitstoot auto	http://www.milieucentraal.nl/pagina.aspx?onderwerp=vervoer;20erc;20reizen#Voorbeeld_CO2-uitstoot_vervoermiddelen
B02_	Uitstoot NS	http://www.milieucentraal.nl/pagina.aspx?onderwerp=vervoer;20erc;20reizen#Voorbeeld_CO2-uitstoot_vervoermiddelen
B03_	Uitstoot bus	http://www.milieucentraal.nl/pagina.aspx?onderwerp=vervoer;20erc;20reizen#Voorbeeld_CO2-uitstoot_vervoermiddelen
B04_	Verbruik computer	(gemiddelde van de stadbus (76 gr/km) en streekbus (62 gr/km)) http://ec.europa.eu/clima/streetscampaign/pdf/table_appliances_nl.pdf
B05_	Verbruik server	http://www.dghink.nl.com/index.php?main_page=klimaat_neutraal 0,896 kg CO ₂ /kWh 0,4 kWh = 1 uur x 0,36 kg CO ₂ /kWh = 0,2464 kg/uur 24 x 0,2464 = 5,9136 kg CO ₂ /dag Gemiddeld 10 cursussen per dag, waarvan de gemiddelde cursustijd 4 uur is 5,9136 / (100 x 4) = 0,014784 kg CO ₂ /uur (bij afname van cursus gemiddeld) 0,014784 x 1000 x 14,784 gram/uur Gezien dit waarschijnlijk niet het enige verbruik is, vermenigvuldigen we het met 4 voor de routers en dergelijke. (voor de zekerheid) > 60 gr CO ₂ /h http://roomontwerpaal.nl/article/20459/besparen-op-paalr.html
B06_	Uitstoot vel papier	

Colofon

Documentversie, d.d. 15 september 2012.

Dit document werd in opdracht van Icademy B.V. in eerste instantie ontwikkeld door **FES-it Consultancy** en aangepast door **MKB Werkpleklers**. Het document wordt gepresenteerd als het White Paper '3 Routes voor Maatschappelijk Verantwoord Opleiden', o.m. tijdens **PERFORMA 2012**. Het bestaat uit drie onderdelen:

Route 1 – Proactief loopbaanmanagement

Route 2 – Betrokkenheid op welzijn

Route 3 – Evidence based duurzaam opleiden

MVO /Best Learning Practice

MVO staat in het kader van het bredere project **Best Learning Practice**. Houd de [website](#) in de gaten en denk actief mee!

Contact:

MKB Werkpleklers

Icademy B.V.

Afrikaweg 53

9407 TP Assen

0592 37772999

info@icademy.nl

www.icademy.nl

